

ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ԹՈՒՄԱՅԱՆԻ ԹԱՆԳԱՐԱՆ

ԱՐԵՎԵԼՔ-ԱՐԵՎՍՈՒՏՔ
ՄԱՏԵՆԱՇԱՐ

ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ԹՈՒՄԱՆՅԱՆ

ՍԻՐՈՒՆԻՎ, ՍԻՐՈՒՆԻՎ...

Երևան 2019

Կազմողներ՝ Ս. Ղազարյան, Ա. Եղիազարյան
Նկարչական ձևավորումը՝ Լ. Շարամբեյանի
Էջադրումը՝ Մ. Խաչատրյանի

ՆԿԻՐԿՈՒՄ Է ՀՈՎԸ. ԹՈՒՄԱԿՆՅԱԿՆԻ *150*

ԵՎ

Պ. ՍԵՎԱԿԻ *95* ԱՄՅԱԿՆԵՐԻՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Աղվեսը	4
Շունն ու կատուն	6
Շունը	11
Թռչունն ու մուկը	13
Քաջ կիվիվը	18
Փիսոն	21
Մոծակն ու մրջյունը	22
Անբախտ վաճառականները	28
Ծաղիկների երգը	36
Կաքավի գովքը	43
Արագիլ	45
Արև և Լուսին	46

ԱՂՎԵՍԸ

Աղվեսն եկավ բարձր սարից,
Հարցմունք արավ լիքը թառից.
Մեծ խորոզ է հարկավոր ինձ.
Քաղցած աղվեսն, ագին ծաղիկ:

Աղվեսն հագել քուրքը դեղին,
Պըտուտ կուգա շուրջը գեղին.
Չուր կըտըրվեց տատիս լեղին.
Դեղին աղվեսն, ագին ծաղիկ:

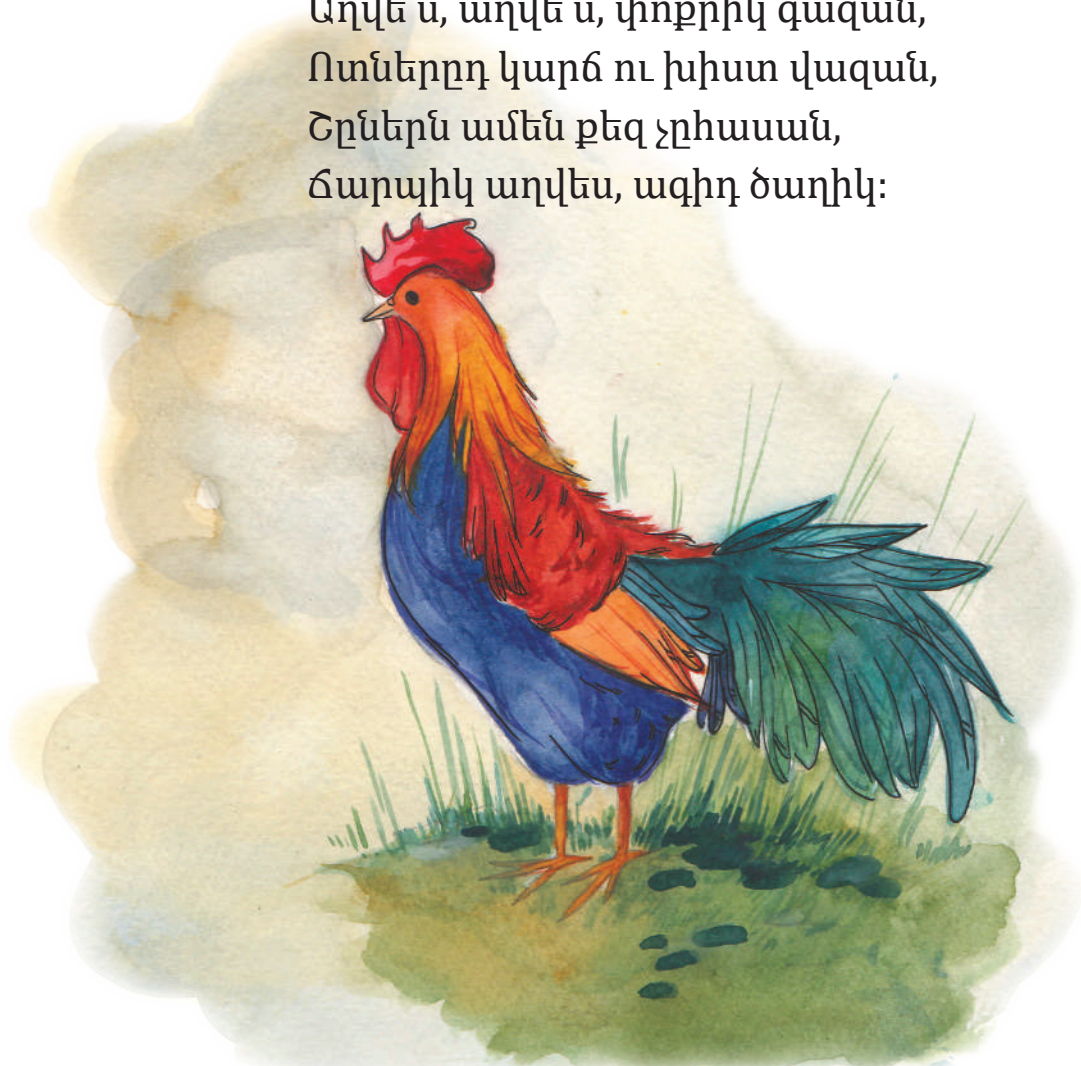
Աղվեսն ասավ պառավ տատին.
«Մըտիկ չեմ տա ձեռիդ փետին,
Կարոտել եմ թըմփիլիկ ճուտին».
Անվախ աղվեսն, ագին ծաղիկ:

Աղվեսն եկել, նստել դեզին,
Երկար ագին ծըռել վըզին,
Աչք է ձըգել մեր խորոզին...
Էն գող աղվեսն, ագին ծաղիկ:

Մին էլ կանչեց տատրս պառավ.
Ամա՛ն, հասե՛ք, տարա՛վ, կերա՛վ...
Գըլխիս էս ի՞նչ փորձանք բերավ
Անտեր աղվեսն, ագին ծաղիկ:

Ա՛յ իմ խորոզ, կարմիր խորոզ,
Ման կուգայիր գոռոզ-գոռոզ.
Փետուրդ արավ ողջ դար ու փոս
Էն չար աղվեսն, ագին ծաղիկ:

Աղվե՛ս, աղվե՛ս, փոքրիկ գազան,
Ոտներդ կարճ ու խիստ վազան,
Շրներն ամեն քեզ չրհասան,
Ճարպիկ աղվես, ագիդ ծաղիկ:

ՇՈՒՆՆ ՈՒ ԿԱՏՈՒՆ

I

Ժամանակով Կատուն ճոն էր,
Շունն էլ գըլխին գըղակ չուներ,
Միայն, գիտեմ ոչ՝ որդիանց որդի,
Ճանկել էր մի գառան մորթի:
Եկավ մի օր, ձմեռվան մըտին,
Կատվի կուշտը տարավ մորթին:

– Բար՛ աջողում, ուստա Փիտ,
Գլուխըս մըրսեց, ի սեր Աստծո,
Ա՛ն էս մորթին ու ինձ համար
Մի գղակ կարի գըլխիս հարմար:
Վարձիդ համար միամիտ մընա՛,
Համա-համա շատ չուշանա:

– Աչքիս վըրա, քեռի Քուչի,
Մի գըղակ ա, հո մի քուրք չի.
Քու թանկագին խաթեր համար
Ուրբաթ օրը համեցեք տար:

Փողի մասին ավելորդ ա,
Մեր մեջ խոսելն էլ ամոթ ա,
Ի՛նչ մեծ բան ա, տո՛ւ, հե՛ր օրհնած,
Միա՛յն, միա՛յն մի գդակի վարձ:

Ուրբաթ օրը քեռի Քուչին՝
Ուստից առաջ՝ բաց-բաց կուճին
Թափ-թափ տալով՝ ծանդրր ու մեծ,
Ուստա Կատվի շենքում կանգնեց.
— Ուստեն ո՛ւր ա... փափախս ո՛ւր ա...
— Մի քիչ կացի, հրես կերևա:

II

Ուստեն եկավ քուրքը հագին,
Շանը տեսավ, բեղի տակին
Իրեն-իրեն քիչ փրնթփրնթաց,
Ու մուշտարու վըրա թընդաց.
– Ցուրտը տարա՛վ... վա՛հ, տընա՛շեն,
Չես թող անում մի շունչ քաշեն.
Հեշտ բան հո չի՛, հըլա նոր եմ
Ցըրցամ տըվել, թե որ կարեմ:
– Դե հե՛ր օրհնած, էտե՛նց ասա,
Էդ բարկանալդ էլ ընչի՛ս ա:
Փող եմ տըվել, վախտին կարի,
Թե չէ՛ ասա, Էգուց արի:

Համ ասում ես, համ չես կարում,
Համ խոսում ես, վրբես գոռում,
Հա՛ն, հա՛ն, հա՛ն, հա՛ն,
Քանի, ախպեր, գընամ ու գամ...
Ասավ Քուչին ու նեղացած
Վերադարձավ գլուխը բաց:

III

Մին էլ եկավ, դարձյալ չըկար.
Էս անգամը դիպան իրար.
Էլ անպատիվ, անկարգ խոսքեր,
Էլ հին ու նո՛ր, էլ հերն ու մե՛ր,
Էլ գող Փիսո՛, էլ քաչալ Շո՛ւն...
Բանը հասավ դիվանքաշուն:
Շունը մինչև գընաց, եկավ,
Ուստա Կատուն կոտորն ընկավ,
Գըլուխն առավ ու մի գիշեր
Հայդե՛, կորավ. Էն կորչիլն էր...

IV

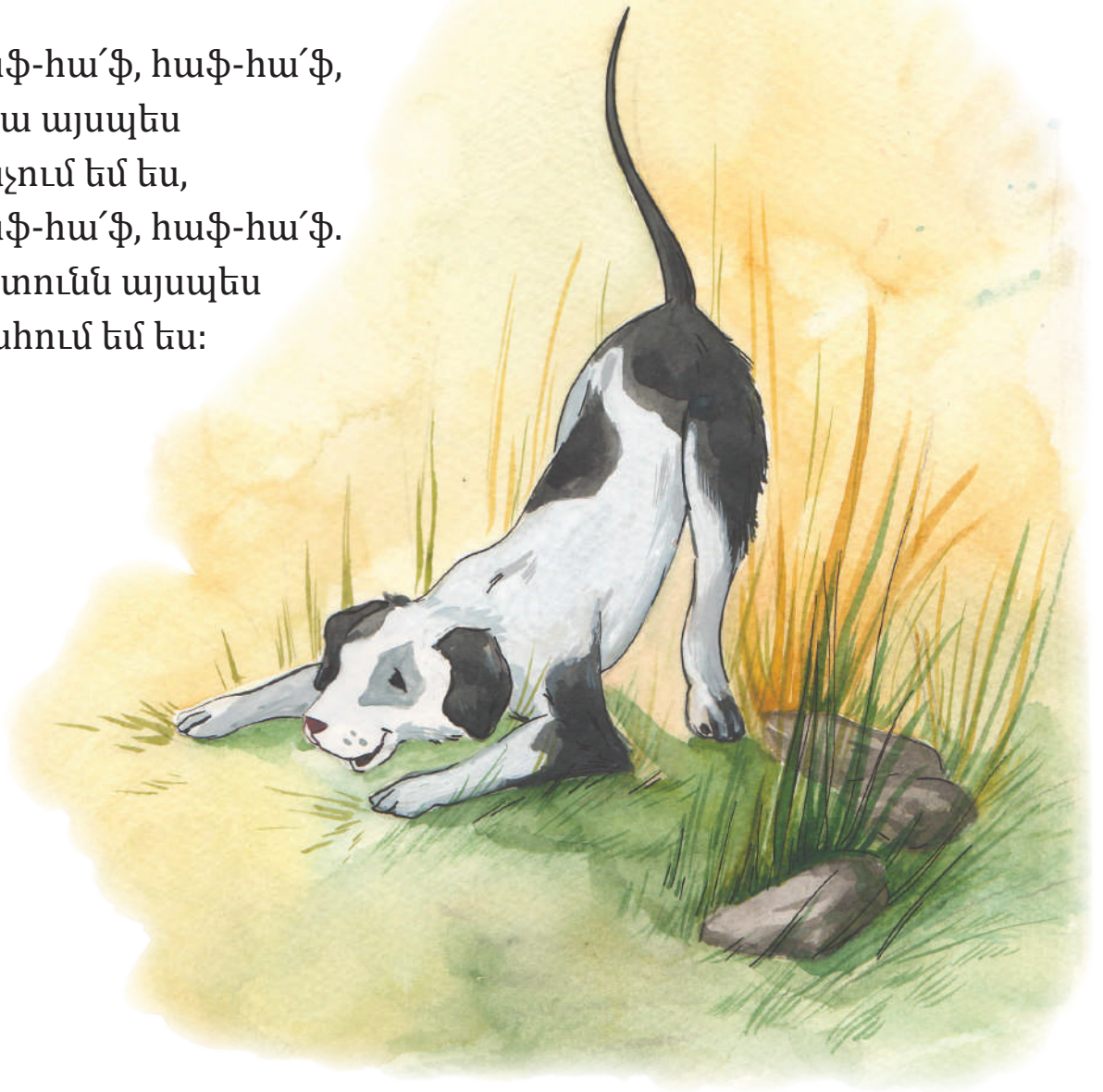
Էն օրվանից մինչև օրս էլ
Շունն էս բանը չի մոռացել,
Մըտքում հըլա դեռ պահում ա,

Որտեղ Կատվին պատահում ա,
Վեր ա թըռչում, վըրա վագում,
Իրեն մորթին ետ ա ուզում.
Իսկ սևերես Կատուն հանկարծ
Ետ ա դառնում ու բարկացած
Փըշտացնում ա. մըթամ նոր եմ
Ցըրցամ տըվել, թե որ կարեմ:

ՇՈՒՆԸ

Հաֆ-հա՛ֆ, հաֆ-հա՛ֆ,
Ահա այսպես
Հաչում են ես,
Հաֆ-հա՛ֆ, հաֆ-հա՛ֆ.
Ու տունն այսպես
Պահում են ես:

Թե՛ գա մեզ մոտ
Մի հին ծանոթ,
Մոտն են վազում,
Պոչըս շարժում:
Բայց թե՛ մի գող,
Չար կամեցող
Ուզի թաքուն
Մտնի մեր տուն,—
Հաֆ-հա՛ֆ, հաֆ-հա՛ֆ,
Ահա այսպես
Հաչում են ես.
Հաֆ-հա՛ֆ, հաֆ-հա՛ֆ,
Ու տունն այսպես
Պահում են ես: